

prošnja, da nam ni očital zastopnik Gambini, da nismo marljivi, da ne vršimo vestno svojih dolžnosti, da se ne vedemo dostojno, da ne kažemo isterskega patriotizma. Dobro vemo, komu veljajo ta povsem neopravičena predbacivanja, a preziramo jih! G. Gambini pa naj blagovoli pred vsem povedati, kakšne barve je isterski patriotizem! Čudno je, da nas naša višja oblastva še trpijo in da še niso odredila splošne disciplinarne preiskave o grehih, katere nam podtika zastopnik Gambini. Res je, g. urednik, da je priložil prof. Šuklje g. kolegom na Kranjskem gorko klofuto, toda advokat Gambini ga vender nadkrijuje. On bije kar s pestmi!

V iste sednici sprejela je večina še dve drugi zakonski osnovi, ki bosta na obiskovanje, posebno ubožnejših slovanskih otrok, jako neugodno vplivali. Prva je naperjena proti posilnemu obiskovanju šole, druga pa določuje, da je za vsakega šolodolžnega otroka plačevati starišem, če bi bili pa stariši revni, dotični občini po 6 kron na leto. Slišali so se v zbornici glasovi, da je šola dobrota, ki se mora večkrat vsiljevati, da je šolska taksa protikrščanska in nazadnjaška ustanova; toda osnovi sta prodrli. Upamo pa, da sta prodrli le v Poreču!

Kaj ne, g. urednik, v blaženih časih živimo! Pa naj še kdo trdi, da je Istra tužna!

„

Društveni vestnik.

Načrt pravil

društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.*

§ 1. Ime društva je: „društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

§ 2. Namen društva je: zgraditi v Ljubljani poslopje za zavod pod zgornjim naslovom, v katerem se bode skrbelo za učiteljske otroke in sirote a) v moralnem in b) v gmotnem oziru. — Z moralnega stališča skrbelo se bode zlasti s tem, da bi gojenci in gojenke v šolski dobi vse svoje moči posvetile verskim in šolskim zahtevam, da bi v kakoršnikoli obliki v npravnosti ne grešili in da bi se pripravljali za prihodnje življenje. — V gmotnem oziru se bode pa pazilo, da bi v zavodu gojenci in gojenke bile tako preskrbljene, kakor v vravnanem očetovem domu.

§ 3. Sredstva tej nameri so: a) zbirati udnino, izdavat spise in prirejati predavanja, koncerte in razstave; b) darila in posebne ustanove; c) čisti dohodek „Učit. Tov.“, oziroma „Slov. učit. društva“ in drugih knjig, ki jih izdaje Slov. učit. društvo v Ljubljani.

§ 4. Društvu more pristopiti vsak neoporečen državljan, če se oglasi pri društvenem vodstvu (odboru). Ako bi se vsprejem odrekel, odboru ni treba navajati razlogov.

§ 5. Društveniki so: a) pokrovitelji; b) ustanovniki; c) pravi; d) podporni in d) častni.

§ 6. Pokrovitelj more postati: a) vsakdo kakoršnega koli stanu, ako plača društvu 100 gld. (200 k.) enkrat za vselej ali pa po obrokih v teku dveh let. b) vsako učiteljsko društvo, ako vplača društvu 100 gld. (200 k.) enkrat za vselej, ali pa po obrokih v teku dveh let. c) občine in razna društva, ako vplačajo 100 gld. (200 k.) enkrat za vselej ali pa po obrokih v teku dveh let.

§ 7. Ustanovnik postane lahko vsakdo kakoršnegakoli stanu, vsaka občina in društvo, ako se zaveže na leto po 5 gld. (10 k.) vplačevati.

§ 8. Pravi društvenik je vsak ljudski učitelj ali učiteljica, ki je pristopil društvu kot pokrovitelj ali ustanovnik ali če plačuje društvu na leto po 1 gld. (2 k.).

§ 9. Podporni društvenik more postati vsak prijatelj šole in ljudskih učiteljev, kateri društvu, kakor si koli bodi gmočno podpira.

*) Načrt teh pravil objavljamo z namenom in prošnjo, da nam na podstavi tega sl. okr. učit. društva, oziroma posamezniki blagovolé do konca vel. travna izraziti svoja mnenja in želje, na katere se bode odbor Slov. učit. društva oziral in na podstavi teh podatkov sestavil pravila, koja bode — če se bode to zahtevalo — predložil občnemu zboru, če ne, pa naravnost vis. vladi v potrjenje.

§ 10. Častnim društvnikom izvoli občni zbor takošnje osebe, ki so si pridobile posebnih zaslug za zgradbo konvikta, za ljudsko učiteljstvo ali za ljudsko šolstvo sploh.

§ 11. Vsak društvenik ima pravico vdeleževati se društvenih shodov in koncertov, ter pri shodih govoriti in predlagati; pravi društveniki imajo pa tudi pravico glasovati, voliti in voljen biti.

§ 12. Vsako učiteljsko društvo ima pravico toliko odbornikov dotičnega učiteljskega društva z virilnim glasom poslati v društveno vodstvo, kolikorkrat je v § 6. določeno pokroviteljino vplačalo.

§ 13. Društvena opravila oskrbuje devet voljenih odbornikov in odborniki z virilnim glasom posameznih učiteljskih društev v smislu § 12., ki imajo iste pravice, kakor voljeni odborniki. Ti volijo izmed sebe predsednika, prvega in drugega podpredsednika, tajnika in blagajnika. Vsaj pet izvoljenih odbornikov mora stanovati v Ljubljani. — Vsi funkcionarji opravljajo svoj posel brezplačno.

§ 14. Društveno vodstvo (odbor) sklicuje občni zbor in vsakoršne društvene shode, prireja koncerte, predavanja in razstave ter izdaje knjige.

§ 15. Odborovi sklepi so veljavni, če je vsaj pet izvoljenih odbornikov prisotnih. Odbor sklepa z nadpolovično večino glasov prisotnih odbornikov, kedar je pa jednako glasov, pa odloči predsednik. Zapiske odborovih sej podpisujejo vsi prisotni odborniki.

§ 16. Predsednik reprezentuje društvo osebno in pismeno, predseduje v odboru, v občnih zborih in shodih ter podpisuje s tajnikom in blagajnikom vse spise. — Podpredsednika zastopata predsednika v vsakem slučaju.

§ 17. Tajnik skrbi za vsa pisarska dela ter podpisuje s predsednikom in blagajnikom vse listine ter pripravi vse potrebno za zborovanje in daje pri njih pojasnila.

§ 18. Blagajnik prejema vsi denar proti potrdilu ter objavlja četrtletno vse dohodke v glasilu Slov. učit. društva, izplačuje po predsedniku nakazane zneske in oskrbuje blagajnični dnevnik. Nabrani denar mora zanesljivo in plodonosno naložiti. Gotovina, vrednostni papirji in hranilne knjižice spravlja v društveno blagajnico, do katere imajo po jeden ključ predsednik, tajnik in blagajnik. Pri občnem zboru mora predložiti natančen račun o oskrbovanji društvenega premoženja.

§ 19. Pregledovalci računov poročajo četrtletno odboru in vsako leto pa občnemu zboru, v kakem stanu so računi, knjige in blagajnica. Vsako četrtletje, kedar se občni zbor razpiše in tudi drugokrat med letom, če se pokaže potreba, skliče predsednik pregledovalce računov, kojim mora blagajnik predložiti vse pripomočke, da morejo natančno pregledati knjige, račune in blagajnico.

§ 20. Ako zahteva pet odbornikov odborovo sejo pismeno, jo mora predsednik sklicati v 14. dneh.

§ 21. Društvo zbora vsako leto ob času, ko je občni zbor Slov. učit. društva. Izvanredne občne zборе sklicuje društveno vodstvo, kedar se pokaže potreba, ali če vsaj tretjina pravih društvenikov pismeno to zahteva ter naznani predmet dotične razprave. — Občni zbor sklepa z nadpolovično večino glasov prisotnih pravih društvenikov. Ako se pri volitvi ne doseže nadpolovična večina glasov, vrši se ožja volitev med tistimi, ki dobe največ glasov. Pri enakih glasovih odloči žreb.

§ 22. Dnevni red občnemu zboru je: a) poročilo o društvenem delovanju preteklega leta in o proračunu za bodoče leto; b) pregled letnega računa; c) sklepanje o posebnih nasvetih; d) dovoljenje izrednih društvenih stroškov; e) prememba pravil; f) sklepanje o razpustu društva; g) volitev društvenega vodstva; h) volitev treh pregledovalcev računov; i) volitev treh razsodnikov o društvenih prepirih; j) razni predlogi in nasveti.

§ 23. Prepire med udi razsoja društveno vodstvo; prepire med udi in društvenim vodstvom pa na občnem zboru izvoljeni razsodniki.

§ 24. Društvo se razide in neha, če to občni zbor veljavno sklene, ali pa če je oblastvo razpusti; sicer pa neha stoprav tedaj, kedar doseže v § 2. naznačeni namen. —

Če se društvo poprej razide, oziroma če je oblastvo razpusti, pripade vse premoženje „Društvu v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem“ v Ljubljani in za veljavnost sklepa o razhodu društva pri obnem zboru je potreba prisotnosti treh četrtin pravih družtenikov, od katerih morata dve tretjini glasovati za razhod.

§ 25. Ako se društvo razide vsled doseženega svojega namena, preide vse društveno premoženje v oskrbovanje „Slov. učit. društva v Ljubljani“. Pogoji pod katerimi se bode dovršeni konvikt izročil „Slov. učit. društvu v Ljubljani“, določili se bodo svoj čas v posebni listini tako, da se ne bode konvikt smel nikoli odtegniti namenu, določene mu v § 2. teh pravil.

Iz kamniškega okraja. (Vabilo.) Učiteljsko društvo za kamniški okraj zborovalo bode dne 19. mal. travna v Moravčah ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk sta na dnevnem redu tudi: a) praktični nastop (računstvo v I. odd.) g. J. Toman-a in b) razgovor o „učiteljskem domu“ in „izložbi učit.“.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

V e s t n i k.

Osobne vesti. Gosp. *Janez Raktelj*, učitelj v Vipavi je imenovan nadučiteljem na dvorazrednici v Št. Vidu nad Vipavo. Gosp. *J. Žebré* je stalno nastavljen na 2. mestu in g. *Ferdo Vigele* pa na 3. mestu na štirirazrednici v Starem Trgu pri Ložu; 4. mesto je pa dobila stalno dosedanja začasna učiteljica gđe. *Ivana Perusek*. Stalno so nastavljeni na dosedanjih mestih: gđe. *Jadвига Malovrh* na Rakeku; gđe. *Karolina Kadivnik* v Dragatušu; gđe. *Ivana Arko* v Dobropoljah in g. *Ivan Šega* pa v Dolenjem Logatci. Pomožnima učiteljema sta imenovana gg. *Fran Cuk* v Poddragi in *Peter Cebin* na Premu. Gosp. *Ivan Šuligoj*, učitelj na Ostrožnem Brdu, je imenovan stalnim učiteljem v Dol. Zemonu. G. *Josip Cepuder* S. učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani je dobil 6. mesto na tej šoli. „Pri Fuzini“ v Rádovini se 2. mal. travna odpre *ekskurendna šola* za šoloobvezne otroke s Pokljuke, s Pernikov in iz Rádovine; pouk bode po dvakrat na teden v poletnih mesecih oskrboval g. *Jožef Žirovnik*, nadučitelj v Gorjah. Gosp. *Fr. Lavtizar*, suplent v Kropi, je postavljen za začasnega učitelja v *Kamni Gorici*; na njegovo mesto v Kropi je prišla izprašena učiteljska kandidatinja gđe. *Apolonija Fatur* iz Ljubljane; šolsko voditeljstvo je začasno prevzela onodna prva učiteljica gđe. *Antonija Okorn*. — Gđe. *Olga Wurner*, bivša začasna učiteljica v Begunjah, je prideljena v službovanje štirirazrednici v *Rádovljici*. — V *Lescah* se je za določeno odsotnosti g. *Simona* uvedel ekskurendni pouk, katerega oskrbuje po trikrat na teden g. *Jožef Turk*, nadučitelj v Begunjah. — G. nadučitelj *Karl Bernard* na Jesenicah, ki je bil zaradi bolehnosti več mesecev na dopustu, je 1. t. m. pouk spet prevzel, zato pa je izstopila pomožna učiteljica gđe. *Paula Kren*, ki ga je nadomestovala. — G. *J. Črné*, učitelj na Vrhniki je na lastno prošnjo vpokojen.

Umrl je dne 17. sušca v Kranji vpokojeni učitelj g. *Jakob Ukmar* in dne 18. sušca je pa prominul g. *Ivan Ferlan*, učitelj v Tunjicah. N. v m. p.!

Marija Murnik-ova †. Dne 20. sušca je umrla v Ljubljani soproga ces. svetnika g. I. Murnika. Poleg mnogih vrlin in čednosti, ki so dišale preblago in prerano umrlo pokojnico, odlikovala se je posebno v milosrčnosti in dobrotljivosti do revne mestne šolske mladine. Leto za letom je hodila v začetku šolskega leta od hiše do hiše, od družine do družine ter prosila milodarov, s kojimi je vsako leto preskrbelo čez sto šolarjev z gorko zimsko obleko. Bog daj preblagi pokojnici večni mir in ji stotero povrni njena človekoljubna dejanja, ki jih je s tako gorečnostjo izvrševala na zemlji! Gospodu ces. svetniku izrekamo pa naše iskreno sočutje!

Izlet čez Šmarno Goro v Medvode priredi „Slov. učitelj. društvo“ dne 5. mal. travna. Odhod iz Ljubljane je opoldne z vlakom. Gosti dobro došli!

Naznanilo. V „Popotniku“ bilo je lansko leto čitati, da so gg. učiteljem na Češkem dovolili mesečne plače dobivati po pošti. — Podpisani je tudi stavil predlog pri učiteljski konferenciji v Krškem minulega leta, ter je visoki c. kr. dež. šolski svet ukazal sestaviti prošnjo, kojo naj vsi podpišejo, kateri žele mesečno plačo po pošti dobivati. Stori se je to. — Dne 10. sušca t. l. je pa sl. c. kr. okr. šolski svet v Krškem poslal odgovor, da z noto c. kr. poštne in telegrafičnega ravnateljstva v Trstu ne dovoli poštnine prosto

Če se društvo poprej razide, oziroma če je oblastvo razpusti, pripade vse premoženje „Društvu v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem“ v Ljubljani in za veljavnost sklepa o razhodu društva pri obnem zboru je potreba prisotnosti treh četrtin pravih družtenikov, od katerih morata dve tretjini glasovati za razhod.

§ 25. Ako se društvo razide vsled doseženega svojega namena, preide vse društveno premoženje v oskrbovanje „Slov. učit. društva v Ljubljani“. Pogoji pod katerimi se bode dovršeni konvikt izročil „Slov. učit. društvu v Ljubljani“, določili se bodo svoj čas v posebni listini tako, da se ne bode konvikt smel nikoli odtegniti namenu, določene mu v § 2. teh pravil.

Iz kamniškega okraja. (Vabilo.) Učiteljsko društvo za kamniški okraj zborovalo bode dne 19. mal. travna v Moravčah ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk sta na dnevnem redu tudi: a) praktični nastop (računstvo v I. odd.) g. J. Toman-a in b) razgovor o „učiteljskem domu“ in „izložbi učit.“.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

V e s t n i k.

Osobne vesti. Gosp. *Janez Raktelj*, učitelj v Vipavi je imenovan nadučiteljem na dvorazrednici v Št. Vidu nad Vipavo. Gosp. *J. Žebré* je stalno nastavljen na 2. mestu in g. *Ferdo Vigele* pa na 3. mestu na štirirazrednici v Starem Trgu pri Ložu; 4. mesto je pa dobila stalno dosedanja začasna učiteljica gđe. *Ivana Perusek*. Stalno so nastavljeni na dosedanjih mestih: gđe. *Jadviga Malovrh* na Rakeku; gđe. *Karolina Kadivnik* v Dragatušu; gđe. *Ivana Arko* v Dobropoljah in g. *Ivan Šega* pa v Dolenjem Logatci. Pomožnima učiteljema sta imenovana gg. *Fran Cuk* v Poddragi in *Peter Cebin* na Premu. Gosp. *Ivan Šuligoj*, učitelj na Ostrožnem Brdu, je imenovan stalnim učiteljem v Dol. Zemonu. G. *Josip Cepuder* S. učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani je dobil 6. mesto na tej šoli. „*Pri Fuzini*“ v Rádovini se 2. mal. travna odpre *ekskurendna šola* za šoloobvezne otroke s Pokljuke, s Pernikov in iz Rádovine; pouk bode po dvakrat na teden v poletnih mesecih oskrboval g. *Jožef Žirovnik*, nadučitelj v Gorjah. Gosp. *Fr. Lavčičar*, suplent v Kropi, je postavljen za začasnega učitelja v *Kamni Gorici*; na njegovo mesto v Kropi je prišla izprašana učiteljska kandidatinja gđe. *Apolonija Fatur* iz Ljubljane; šolsko voditeljstvo je začasno prevzela onodna prva učiteljica gđe. *Antonija Okorn*. — Gđe. *Olga Wurner*, bivša začasna učiteljica v Begunjah, je prideljena v službovanje štirirazrednici v *Rádovljici*. — V *Lescah* se je za določeno odsotnosti g. *Simona* uvedel ekskurendni pouk, katerega oskrbuje po trikrat na teden g. *Jožef Turk*, nadučitelj v Begunjah. — G. nadučitelj *Karl Bernard* na Jesenicah, ki je bil zaradi bolehnosti več mesecev na dopustu, je 1. t. m. pouk spet prevzel, zato pa je izstopila pomožna učiteljica gđe. *Paula Kren*, ki ga je nadomestovala. — G. *J. Črné*, učitelj na Vrhniki je na lastno prošnjo vpokojen.

Umrl je dne 17. sušca v Kranji vpokojeni učitelj g. *Jakob Ukmar* in dne 18. sušca je pa prominul g. *Ivan Ferlan*, učitelj v Tunjicah. N. v m. p.!

Marija Murnik-ova †. Dne 20. sušca je umrla v Ljubljani soproga ces. svetnika g. I. Murnika. Poleg mnogih vrlin in čednosti, ki so dišale preblago in prerano umrlo pokojnico, odlikovala se je posebno v milosrčnosti in dobrotljivosti do revne mestne šolske mladine. Leto za letom je hodila v začetku šolskega leta od hiše do hiše, od družine do družine ter prosila milodarov, s kojimi je vsako leto preskrbelala čez sto šolarjev z gorko zimsko obleko. Bog daj preblagi pokojnici večni mir in ji stotero povrni njena človekoljubna dejanja, ki jih je s tako gorečnostjo izvrševala na zemlji! Gospodu ces. svetniku izrekamo pa naše iskreno sočutje!

Izlet čez Šmarno Goro v Medvode priredi „Slov. učitelj. društvo“ dne 5. mal. travna. Odhod iz Ljubljane je opoldne z vlakom. Gosti dobro došli!

Naznanilo. V „Popotniku“ bilo je lansko leto čitati, da so gg. učiteljem na Češkem dovolili mesečne plače dobivati po pošti. — Podpisani je tudi stavil predlog pri učiteljski konferenciji v Krškem minulega leta, ter je visoki c. kr. dež. šolski svet ukazal sestaviti prošnjo, kojo naj vsi podpišejo, kateri žele mesečno plačo po pošti dobivati. Stori se je to. — Dne 10. sušca t. l. je pa sl. c. kr. okr. šolski svet v Krškem poslal odgovor, da z noto c. kr. poštne in telegrafičnega ravnateljstva v Trstu ne dovoli poštnine prosto

pošiljatev mesečnih plač učiteljem, ker so po zakonu z 2. oktobra 1865 št. 108 le za državo ali deželno potrební denarji smejo pošiljati poštne prosto itd., torej nam učiteljem ne! Meni kot poročevalcu se je to naznanilo, da svoje častite tovariše o tem obvestim.

Jan Saje, nadučitelj v Št. Jerneji.

Vabilo slovenskim pisateljem. Leta 1893. v Ljubljani umrlí trgovec g. Avton Knez je v svoji oporoki postavil „Slovensko Matico“ za svojega glavnega dediča ter ji naročil, naj iz dohodkov njegove ustanove izdava ceneno zabavno in poučno knjižnico, v kateri naj bi se tiskali v strogo národnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda v svobodomiselnem zmislu pisani spisi.

Ker Matica namerava letos pričetí z izdavanjem Knezove knjižnice, obrača se s tem vabilom do vseh slovenskih pisateljev, prijazno jih proséč, da bi jo v ta namen blagovoljno podpirali ter ji poslali primernih spisov.

Dasi Matica razven prevodov rada sprejme vsak daljši ali krajši izvirni spis, ki se ujema z ustanovnimi določili, vendar poudarja, da bi ji posebno dobro došle zlasti povesti, poljudno pisane v prvi vrsti srednjemu stanu namenjene razprave zemljepisne, zgodovinske in prirodosnanske vsebine, životopisi, popotne črtice, slike iz domoznanstva in sploh vsakovrstni spisi, če le ugajajo zgoraj navedenim pogojem. Tiskovno polo bude Matica pisateljem plačevala po 24–40 gld.

„Slovenska Matica“ sicer rada vsprejme vsak primerni spis, kadarkoli se ji pošlje, vendar prosi slovenske pisatelje, da bi vsaj do 1. julija t. l. blagovoljno poslali rokopisov, o katerih želé, da bi bili tiskani v I. zvezku Knezove knjižnice.

V Ljubljani dne 15. svečana 1894.

Za predsedništvo „Slovenske Matice“:

Fr. Levec,
predsednik,

Evgen Lah,
tajnik.

Kako se prepričaš, če si prav množil? Malo znano, a jako lahko se je prepričati, če se ni pri množenju velikih števil vrnila kaka znota. Recimo, da imamo množiti 237.324 s 7549. Produkt znaša: 1.789.185.626. — Ali je to prav, poskusimo tako-le: Najprej seštejemo številke multiplikandove: 2 in 3 in 7 in 3 in 2 in 4 = 21; te vsote številke tudi seštejemo: 2 in 1 = 3. Ravno tako naredimo s številkami multiplikatorjevimi: 7 in 5 in 3 in 9 = 24 in 2 in 4 = 6. Sedaj množimo $3 \times 6 = 18$ in seštejemo številke tega produkta: 1 in 8 = 9. Sedaj seštejemo številke produkta: 1 in 7 in 8 in 9 in 1 in 8 in 5 in 3 in 6 = 54 in številke te vsote morajo znašati 9; kakor je tudi res: 5 in 4 = 9.

Dekliška meščanska šola. Vodstvo uršulinskega konventa ljubljanskega namerava ustanoviti dvoje meščanskih dekliskih šol in je storilo v to svrhu že vse potrebne korake. Poučni jezik bil bi v zunanji šoli slovenski, v notranji pa nemški, za učenke slovenske narodnosti pa bi bila slovenščina tudi v notranji šoli obvezni predmet, in na zahtevo poučeval bi se v slovenščini tudi krščanski nauk. — Ti meščanski šoli bili bi urejeni tako, da bi na dosedanjih dveh osemrazrednicah (notranji in zunanji) odpal VI., VII. in VIII. razred, na mesto teh pa stopili po trije tečaji meščanskih šol, izmed katerih bi se vsako leto ustanovil po jeden tečaj. Tudi šolski odsek obč. sveta ljubljanskega se je nedavno dlje časa bavil z vprašanjem „slovenske višje dekliske šole“. Umestno bi pač bilo, da se ta nujna zadeva kar prej mogoče spravi v tir.

100 gld. podpore je dovolila trgovska in obrtniška zbornica kranjska učiteljem, ki obiskujejo petmesečni risalni tečaj na c. kr. drž. obrtni šoli v Gradci.

V odbore obrtnih nadaljevalnih šol je izvolila trgovska in obrtniška zbornica te-le zastopnike: za Ribnico Marka Burgerja, za Postojno Riharda Šeberja, za Kočevje Petra Jakliča, za Krško Antona Jugovica, za Kranj Ignacija Foka, za Novo Mesto dr. Jos. Marinkota, za Trzin Leopolda Abačiča, za Kamnik Avgustina Hermana, za Radovljico Ivana Sartorija, za Metliko Frana Štajerja, za Skofjo Loko Ivana Guzela.

Dohodki bivšega naučenega ministra bar. Gauča. Baron Gauč ima sedaj kot bivši minister na leto 6000 gld. mirovine in kot sedanji upravitelj dunajskega „Terezijanišča“ letno plačo 15.000 gld. Ni slabo!

Velik koncert priredil je Bolzanovi pododbor pri Besedi učiteljski v Pragi dne 18. sušca t. l. v korist „sirotišnice učiteljskih otrok“, pri katerem so sodelovali prvaki na glashenem polji, recimo gospa Maturova, primadona opere pri Narodnem gledališču; gđc. Marakova, virtuoziinja na harfi; profesorja na konservatoriji gg. J. Klíčka in H. Trneček ter g. P. Reising, virtuozi na goslih.

Uniformirani srednješolci. Gališki deželni šolski svet je sklenil uniformiranje vseh srednješolskih dijakov in naučno ministerstvo je ta sklep odobrilo. Začetkom prihodnjega šolskega leta bo torej gališka srednješolska mladina uniformirana in sicer tako-le:

Temnomodra bluza s stoječim ovratnikom, na katerem srebrni ali zlati prami kažejo, kateri razred obiskuje nosilec; hlače iz sivega sukna, poleti iz ruskega platna, in dolga zimska suknja z modrimi obšivi. Namestu klobukov nosili bodo srednješolci gališki modre čepice z ušitimi inicijali. Troški take uniforme so preračunjeni za manjše dijake na 25 do 34, za večje na 34 do 45 gld. Kmetški roditelji bodo te stroške posebno lahko zmagovali!

Slavno bivališče poljskih kraljev „Wawel“ v Krakovu, v katerem so zdaj vojašnica, ječe in vojna bolnica, naj bi se po predlogu „Gaz. Nar.“ odkupil od vojnega erara, restavriral in kot narodno darilo poklonil cesarju povodom 50 letnega jubileja. Vsi poljski listi pozdravljajo to misel z navdušenjem.

Novoletno darilo Sv. Očetu. Brazilski veleposlanec pri Vatikanu je poklonil imenom svoje vlade Sv. Očetu dve redki papigi. Papež Leon XIII. ima namreč v Vatikanskih vrtovih veliko zbirko najredkejših tičev.

Papežev dvor. Sv. Oče Leo XIII. ima v svoji službi 1160 uradnikov in služabnikov. V vatikanski palači ima na razpolaganje 11.500 sob.

Država in ljudsko šolstvo. Za vzdrževanje ljudskega šolstva so po postavah poklicane v prvi vrsti dežele. Država samo nadzoruje i tu in tam podpira ljudske šole n. pr. v Trstu. Posebno veliko stori država za ljudsko šolstvo na Tirolskem, kjer je leta 1893. dala 38.000 gld. podpore sploh in še posebej 15.000 gld. v prosep nemškega šolstva na južnem Tirolskem. Zakaj bi vlada iz istih vzrokov, kakor na Tirolskem, ne podpirala ljudskega šolstva v slovenskih pokrajinah?

List za ženske. Celo v Siriji pečajo se prav temeljito z ženskim vprašanjem. Začel je namreč izhajati list, ki razpravlja to vprašanje. List se imenuje „El Fatat“ („Mlada žena“) in urednica mu je sirska dama, gđc. Hind Nonsal v Tripolisu. Vsi sotrudniki lista so ženske.

Zahvala. G. Alojzij Rutar, strojevodja pri južnej železnici v Borovnici je blagovolil podariti tukajšnji šoli svojo bogato zbirko morskih konkilij, za kar se mu tem potom prav pristrčno zahvalujeta kr. šolski svet in šolsko vodstvo v Tominu. Bog plati vrlemu šolskemu prijatelju!

V Tominu, dne 23. sušca 1894.

Ivan Sirca, nadučitelj-voditelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 260

o. š. sv. Na štirirazrednici v Vipavi je popolniti izpraznjeno drugo učno mesto z dohodok III. plačilnega razreda in prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje je predložiti službenim potem podpisane uradu do 14. mal. travna 1894.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojini, dne 17. sušca 1894.

Št. 240

o. š. sv. Na jednorazrednici v Št. Lampretu je razpisana v stalno ali začasno nameščenje služba učitelja-voditelja s 450 gld. in prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potem do 20. mal. travna semkaj vlagati.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 28. sušca 1894.

Listnica uredništva. G. J. L. v B. n. C.: Če nam bode prostor dopuščal, priobčimo oceno III. zvezka Kosijeve zabavne knjižnice v prihodnji številki. — G. Št. P. v P.: Ni bilo mogoče za to številko; pa prihodnjič. — G. J. B. v P.: Prihodnjič!

Spominjajte se „učiteljskega konvikta“ pri raznih prilikah in zborovanjih!

„Učiteljski Tovariš“ izhaja na 1 1/2 poli male osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 2 gld. naročnine in 1 gld. udnine.

Spisi naj se blagovizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljani, sv. Petra nasip št. 37; naročnino pa prejema gospod A. Keceľ v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2. Vse pošiljatelj naj se pošiljačo franko.

Izdavatelj in lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.

Tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.